

Izvodi iz stručne literaturе

OBOGAĆIVANJE BILJNE HRANE PROTEINIMA SIRUTKE — Rennier, E., Barrio de Bressanello, M. C., Bacchetta, R., Castelao, E., Gonzalez, R. et Sanchez, H. (1982); Amélioration des aliments végétaux par les protéines du lactosérum. **LE LAIT**, 62, 616—623.

Autori su izučavali u kom odnosu se mogu koristiti koncentrirani proteini sirutke, dobiveni ultrafiltracijom, za obogaćenje biljne hrane. Koncentrat proteina sirutke je korišćen u proizvodnji hljeba i tjestenina. Izvršen je opit sa tri različite koncentracije brašna i proteina sirutke. Dobiveni su različiti rezultati rastvorljivosti, označeni kao slabi, prosječni i izraženi.

Što je više dodavano proteina sirutke u odnosu na kontrolne uzorke, dobiven je i veći volumen hljeba. Ista su bila i senzorelna opažanja vrednovana do 100 bodova. Najbolji rezultati su dobiveni poslije dodavanja koncentrata proteina sirutke oko 6%, kada nisu bili ni zapaženi nikakvi organoleptički nedostaci. Okus hljeba se nije bitno mijenjao u odnosu na standardnu izradu.

Kod obogaćivanja smjesa za izradu tjestenina, konstatirano je da samo dodavanje suviše velike koncentracije proteina sirutke (preko 20%) pogoršava strukturu tijesta. Gubitci kuhanjem nisu bili značajni.

Zahvaljujući visokom sadržaju esencijalnih aminokiselina proteina sirutke, biološka vrijednost biljne hrane na ovaj način je znatno poboljšana.

M. O.

MLEKARSTVO U ZEMLJAMA U RAZVOJU; Sá, F. Vieira de (1982.): La lechería en los países en desarrollo; **Revista Española de lechería**. No 126, 269—281.

U studiji se uspoređuje stanje mljekarstva u razvijenim zemljama — na pose EEZ — sa stanjem mljekarstva u zemljama u razvoju koje proizvode samo 21,8% svjetske proizvodnje mlijeka, iako u njima živi 70% svjetskog stanovništva, iako imaju 48% ukupnog svjetskog fonda krava, 99% bivola i 95% koza.

Ističe se da je stanje takovo zbog toga što su krave porijekla Bos taurus u razvijenim zemljama postigle vrlo visoku muznost uz upotrebu velikih količina koncentrirane krme, a vrlo je malo učinjeno da se poveća muznost stoke prilagođene životu u vrućoj klimi kao što su zebu-goveda (Bos indicus), bivoli ili koze.

Mjere kojima bi se mogla povećati proizvodnja mlijeka u zemljama u razvoju su: korištenje optimalnih područja za mljekarstvo, povećanje proizvodnje stočne hrane, programi unapređenja uzgoja stoke, organizacija mljekarskog školstva i istraživačkog rada i dr.

M. M.